

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 01768

LIKHTIKE SHTEYNER

Rivka Basman

Permanent preservation of this book was made possible

by Abe & Leyla Sacks

in honor of

Pera & Izaak Wiszup. Mazel tov on your most glorious birthdays

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

רבקה באסמאן / ליכטיקע שטיינער

רבקה באַסמאָן

ליכטיקע שטיינער

לידער

פּאַרלאַנג „ישראל-בוך“

תל-אביב, תשל"ב — 1972

RIVKA BASMAN / LUMINOUS STONES

P O E M S

Publishing-House Israel-Book, Tel-Aviv, P.O.B. 1777

רבקה באַסמאַן / ליכטיקע שטיינער

לידער

פאַרלאַג „ישראל-בוך“, תל-אביב, איתמר בן-אבי 4

שער-בלאָט — מולה בן חיים

נדפס בישראל 1972 Printed in Israel

כל הזכויות שמורות

דפוס „ארזי“ בע”מ, ת”א, אילת השחר 4

מיט אייערע נעמען

*

אַז מענטשן וואָלטן אָנגעהויבן זייער טאָג
מיט פלאַנצן בלומען,
וואָלט צו זיי קיין שלעכט געמיט
און מחשבות ביזע ניט געקומען.

אין פינגער זייערע וואָלט גערוט
בלום און בלאַט,
און קיינער וואָלט קיין ווילן ניט געהאַט
פאַר ביקס און גרוילן.

די שענסטע ווערטער וואָלטן דאָן געקומען,
אַז מענטשן וואָלטן אָנגעהויבן זייער טאָג
מיט בלומען.

מיט אינערע נעמען

א

אַז רויק ווערט
און אַלץ קומט נענטער
און צוריק,
קומט אויך דאָס ליד
אַלעמען דערזען
און נאָך אַ מאָל
דערקענען.

דאָס ליד

וואָס היט

די נעמען.

ב

פּרילינג פאַרוונדיקט.
זוך איד און אַנדערן נאַמען
פאַר פּרילינג.
נאַר אַלץ וואָס בליט
האַט ניט קיין נאַמען.
מנן ליד איז אַ יתום.

וועל איד רופן דעם פּרילינג :
יוסי,
אורי,
דני.
וועלן די פאַרביקסטע בליטן
שטומען.

כ'וועל רופן מיט אייערע נעמען
די בלומען.

ג

צי קענט איר דעם יינגל
וואָס איז נעכטן געפאלן ביים ירדן?
איר לייענט זיין נאָמען
אַזוי ווי מען לייענט פון פֿינער פֿאַרבליבענע בריוו.
זיין מאַמע — די לעצטע אַנטרונען פון טויט,
און זי טראָגט דעם סַמיקן שריפט אויף איר הויט.

זיין מאַמע דערציילט שוין ניט גאַרניט דער וועלט.
זי שעפטשעט די תולדות פון איינציקן זון,
זי אַטעמט אים אַזיין ווי אַ פֿינער־געוויקס
און געדענקט אים —
בעת די לופע פון ביקס
האַט געצילט אין איר שלייף,
זי געדענקט זיין געבעט צו איר: לויף —
אַנטלויף און פֿאַרליר מיך אין פעלד.

די מאַמע דערציילט שוין ניט גאַרניט דער וועלט.

ד

כ'זע אינך תמיד
מערער, שטאַרקער,
עלטער ווי איר זינט.
קינדער יונגע,
צאַרטע, דינע.

דורך די ווינטע פעלדער אַש
זע איך אינך,
ווי כ'וואַלט דערזען
יענע תבה נאָכן גרויל

און עס קומט צו מיר
די טויב
מיט אַ בלעטעלע
אין מויל.

אַבלות

מענטשן זינען אויף די גאַניקעס אַרויס
פון יעדן הויז,
זען וועמען מען באַגלייט,
וועמען מען באַוויינט
און ס'האַבן מענטשן נאַכגעמורמלט
אַ נאַמען פון עמעצן וואָס איז געשטאַרבן
אויף אַ פּרעמדער גאַס.

נאָר צווישן זיי
האַט אַ שאַטן דורכגעשלינגט
פון הויז אַווי דעם ניפּטֶרס וויגל
איז געשטאַנען.
און מענטשן האָבן יאָ עפּעס דערזען,
נאָר ניט פאַרשטאַנען,
וואָס טוט דער אומעטיקער שאַטן.

לזכר סאַשאַ

צי בניטן טרערן זייער צורה?
תמיד קומען זיי
די זעלבע
פון די זעלבע שטראַמען;
אין אַ וואַרצל,
אויף אַ שטיין,
אין אַן אומעטיקן נאַמען.

*

כ'בין געפאַרן
בשכנות מיט איינעם
ענלעך צו דיר,
און איך האָב ניט אויפגעהערט קוקן
אין פנים אין דזינעם.

די מיטפאַרער מנינע
זעען ניט דיד,
נעמען זיי ריידן צו מיר,
פרעגן, דערמאַנען,
און קיינער פון זיי
דערקענט ניט
ווי איך
דזין פנים.

*

דערציילן פון דיר
אָן אַ שיעור.
מיט אותיות פון פניער
באַגלייטן דיין וועג
פון ווייטע,
פון פרעמדע,
פון אנזיקע טעג
ביז טרעריקן ברעג.
דיין זומער —
אַ שרעטעלע גרויס,
און אויס.

*

איך וועל דיין שמייכל באַהאַלטן,
איך וועל די ליכטער פאַרלעשן
און זאָגן די שטערן די אַלטע
זיי זאָלן די טריט ניט פאַרגעסן.

איך וועל דיין שטילקייט דערטראָגן
און וועל ניט קניען אין מיטן,
ביז ס'וועט דער אָנהייב פון טאָגן
דיך אין דער שטילקייט פאַרהיטן.

*

אַז דו ביסט פאַרטיליקט געוואָרן,
איז דען קוים-קוים בינטעלע יאָרן
בלען געבליבן ביז מיר
אין אַ טונקעלע גלאַז,
מיט היימישן גראַז —
לזכרון.

א תלמיד

דו האָסט דעם אַלף-בית געקענט,
נאָר האָסט די אותיות קרום צעשטעלט,
אַזוי ווי וואָלסט שוין דאָן דערקענט
די קרומקייט אין דער וועלט.

כ'האַב דיך געפירט פון אות צו אות
און האָסט די ווערטער אויסגעגלייכט
און האָסט די ווערטער אויסגעגלעט
און גאָר צום שענסטן זיי גערעדט.

ס'האַט דאָן דער אַלטער אַלף-בית
זיך ניט געאַינלט צום שוועל פון תּו,
ווייל אפשר האָט ער שוין געוואָסט
דעם סוף — —

בנים פותל

וואָס כ'האַב דאָרט אַרײַנגעשריבן
ווייס איך ניט.

מיר דוכט אַ ליד,

אַזאַ פאַרוויינטע ליד

פון צאינה־וראינה־בלעטער.

געוויזן האָט זיך מיר

באַדאַכט און קלאָר,

אַז אותיות שיידן זיך

פון גופיקן פאַפּיר

און וואָרטן אויף באַריר

צום אויסלייגן אַ תחינה.

איצט שטיי איך רוֹק. רו.

די אותיות זײַנען דאָרט

און גאָט וועט זיי געפינען.

אין אָוונט

אין אָוונט
זאמל איך צונויף
צווינגן ווינטיקע,
וואַלקנס טונקעלע
און פייגל וואָס לויערן.
מיט זיי באַנאַנד
פאַרפיר איך אַ געשווינג
און כ'הער
ווי אַלע טרויערן.

אין אָוונט
בלויב איך ניט אַליין ;
שאַטנס קומען צוגיין
אַנצאָליקע.
אין אָוונט
ווערן אַלע טעג
אַמאָליקע.

מיין לערערין ריווע

ווי זון אין אַ רעגן
געפאָנגען אין בלעטער —
זוניקט פסדר
דין אָנבליק
אין מיר,
מיין לערערין ריווע.

אייניק און אייביק
דין זעונג.
אַן אמתדיק-וואַרצלדיק-וואַכע.
די שטאַרקסטע דין ליבע —
מיין לערערין ריווע.

אַרומנעמען טו איך די שקיעה,
וואָס האָט מיר
דורך טונקעלע שויבן
באַלויכטן אַ ווינקל זכרון
ווי ס'וואַרטן געדולדיק די יאָרן,
ווי ציט האָט אויף זיי ניט
קיין שליטה.
און דאָרט,
אין אַ שטעטל אין ליטע,
ביי ערשטע צעזונגענע אותיות
באַטריפטע מיט האַניק און טרערן,
געשלונגען דערביי
כ'האַב דין שמייכל,
אין אומעט געלערנט.

מסתמא דעריאָגן זיך שעהען,
די פּרזערע גרייכן דעם שפּעטער
און טרעפן זיך
ערגעץ צוזאַמען
בני ימען.
און דאָרט
אין אַ בלויער דערמאַנונג
וועט בראשיתדיק
גליען דיין נאָמען —
מיין לערערין ריווע.

אַ מעשה־לע אין אָוונט

ווען איד וואָלט ברילן אָנגעטאָן,
געוואָרן וואָלט איד ענלעך
צו מײַן באַבען.
די באַבע חנה
פלעגט אין ברילן גיין
מיט רעמלעך טונקל דינע
און איד פלעג אָפט
זיי אָנמעסטן,
נאָכמאַכן איר מינע.
דאָן פלעגט די באַבע טאָן אַ כאַפּ
פון מיר די דינע ברילן,
זאָגן: „ניטע, קינד,
דו נעם און גיי זיך בעסער שפּילן“.
פלעג איד בלײַבן אויף אַן אָרט,
וואַרטן אויף אַ חסד,
די באַבע זאָל זיי אויפן טיש
אַ ווײַלינקע פאַרגעסן.

פאַרגעסן.
איד האָב אָנגעטאָן
און קוק דורך אירע ברילן.
דאָס ערשטע מאָל ווי ס'האַט די צײַט
צו ליב געטאָן מײַן ווילן.
אַ רוזקע איד זע אַ שנין
אין אָוונטיקע שױבן,
און גאָר פון נאָענט איד קוק אַרײַן
אין אירע גוטע אויגן.

אונדזער אות

צווישן אונדז ביידן —
ניטאָ קיין מחיצה.
מיין טאַטן רופט מען יחזקאל,
מיין מאַמען — פרומע-צפורה,
און מיך — ווי מע רופט די אמהות:
ידישע נעמען
געבראַכטע פון מידבר.
און ווייסטו פאַר וואָס
אונדזער אות
איז דער זעלבער?
ווייל ס'האַט אונדזער ביידנס
קאַנטיקער אות
געגליט אין די זעלביקע טיגלען.
מיט זעלביקן עול —
הינט און אַמאָל.

איין ראָד

כ'בין אַרויס אויף אַ הילצערנעם וואָגן
אין וועג.
דער וואָגן איז אַלט און סקריפעט פאַר שרעק.
באַגלייט אים אַ לעמפל
מיט שאַטן פון נאַכט,
ווער האָט אַזאַ אומעטיק פינקל געבראַכט ?

גליטשט זיך דער וואָגן איינער אַליין
פון פערדל איז לאַנג שוין ניטאָ זיין געביין,
ליגן די לייצעס ווי רויקע הענט
צום סימן פון ראָד וואָס צו וועגן געווענדט.

*

פאַרבליבן אַ ראָד
ווי אַזוי און פון ווו ?
זיין הילצערנער טראַט
איז באַאייזנט מיט רו.

פאַרראַסט איז די רו
אין טרעריקן רונד.
זשאַווערט אין ראָד
דער וועג ווי אַ ווונד.

*

וונדער, מיין גאָט,
איין ראָד איז גענוג
צו טרעפן
די ליבסטע,
מיט שיימעס באַוואַרנט
פאַר קעלט און פאַר לויער.
און זע,
ליכטיק דער טויער.
די לענדן פאַרגאַרטלט,
האַלץ אויפן אַקסל.
איין ראָד
האַלט אונטער די אַקסן.
און נאַענט ווערט דער וועג;
אַ היימישער פלעמל
און אויס מיט דער שרעק.

*

ס'איז גרוי פון פרימאַרגן,
שטערן פאַרדרעמלען,
די פור האָט פאַרלאָרן איר ערדישן טראַט.
פון אונטערן דאָך האָט געפינקלט אַ פלעמל
און האָט זיך דערקניקלט
צום איינציקן ראָד.

רויזיקע אליינקייט

דער ליימענער באַרג

איבערנאָכט האָט אַנטפלעקט זיך
דער ליימענער באַרג,
אין פאַרגאַפונג.
און איך האָב דערזען אין דעם ליים
די גנאָד פון באַשאַפונג.

דרייַ ביימער,
פאַרלאָזט און דערשראָקן.
מיט זיי האָט דער באַרג
פאַמעלעך גענענט
פון עבר אַרויס
ווי אַ זקן.

איצט שפיגלען זיך שויבן אין טונקעלן ליים
און הילצערנע טרעפּ ווי אַ לייטער.
אַ מלאַך זיין וועג זוכט צום באַרג אין געהיים,
איך זע אים, אַט גייט ער, אַט גייט ער.

נאָר באַלד ווערט מיין זעונג פאַרזונקען אין ליים,
און טונקעלער שווינגן די שעהען ;
אַ שטערן פאַרלירט זינע שפורן אַהיים
און נידערט אַראָפּ צו די דנאָען.

וועגן ניט-וויסן

אַפהענטיק זינען מיר
אין אונדזער דאַכטעניש
וואָס קוועלט אָן אויפהער.
פאַרבלענדיקט זינען מיר
אין אונדזער זוכעניש,
אַ טראַט
צום האַריזאָנט.

מיר בעטן גאַרניט,
און טאַמער קומט אַ בלום —
ווייל אַזוי וויל זי.
און אפשר וויל עס נאָך עמעצער,
וואָס מיר ווייסן ניט פון אים.

און דאָן, בשעת
ס'פאַרכלינעט אונדז
די מעכטיק-גרויסע כוואַליע
פון גאַרניט-וויסן,
אַנטבלויזן מיר דעם קאַפּ
צו גאַר דער זון
און זעען בלינדערהייט
איר וואַקסנדיקן פלעק.

אַ שטיין

כ'האַב דערזען, אַז אַ שטיין איז ניט שטאַרק,
עס שפּאַלט אים אַ טרייסל אַ מינדסטער,
אַז ער טוט זיך אַ קנַקל פון באַרג
צעפּאַלט ער אין שטויבן אין דינסטע.

יאָרן לאַנג ווי געגלייבט כ'האַב דעם שטיין,
פאַר אים די זכּרונות באַהאַלטן,
ביז דערזען כ'האַב, אַז אויך זיין געביין
איז צעשפּליטערט אין שפּאַלטן.

*

ס'איז אַוונטיק קאַלט
און ניט גענוג דאָס פּייער צו דערוואַרעמען,
אין גאַרער וועלט
ניטאָ מער עמעצער
צו דערבאַרעמען.
אַ בלינדע בענקשאַפט קומט און מאַנט
שעהען ניט־געוואַרענע.
ס'איז ווינטיק קאַלט,
די ליבשאַפט — אַ פאַרפּראַרענע.

בייזער פרימאָרגן

פון אַלע וועזנס
אומגעזען
פאַרבאָרגן —
די בלויע רעטעניש
דער מאָרגן
אַנטהילט זיך
פלוצעם
צום געפעכט.

און זע,
גאַר אַנדערש
ווערט זיין פנים,
די פּוּנה —
שלעכט.

אַן אויגנבליק
און ס'ווערן שאַרפּער
די קאַנטורן.

צו אַ שילדקרעט

כ'בין ניט ווי דו באַפאַנצערט
און אויך ניט קלוג ווי דו.
ס'פאַרטרויט מיר ניט מײַן לאַנדשאַפּט
ווי דיר דאָס גרין פון רו.

און כ'ווייס ניט ווי צו היילן
מײַן ווונדיקן פאַרדראַס,
און כ'ווייס ניט צו דערציילן
וואָס דו דערציילסט פאַר גראַז.

אומעטיקער רעגן

איך האָב אויסגעפרעגט
דעם רעגן
זינע אומעטיקע וועגן.
האָט דער רעגן מיר געענטפערט —
מיט אַ בלום.

האָב איך אים דערמאָנט,
דעם רעגן,
זינע גרויקייטן אַנטקעגן.
האָט דער רעגן זיך פאַרענטפערט
מיט דער בלום,
און פאַרקוקט זיך אין די שויבן
מיט פאַרגאַפטן רעגן־בויגן.

ניט צו גלייבן,
ניט צו גלייבן
ערשטן אומעטיקן רעגן.

צוקאָפּנס בניס ים

און קאַנסטו שוין אַנטרינען
אין פּאַנצער פון אַ מושל,
דריקט אויף דיר
די אומגעהויער שווערע לאַסט
פון גרינגן מושל.
פאַרוואָרפן פון זיין ים
ער שטאַרבט בניס ברעג
צוליב אַ וואַסער־טראָפּן.
און אומבאַהאַלפן קוקט דער ים
ווי ס'שטאַרבט זיין מושל
אים צוקאָפּן.

עלנט פון הינט

ניט צו באשרייבן דעם עלנט פון הינט
אין פּרילינג.
זיי שטיפן און מערן זיך
זאַרגלאַז און בלינד
אין פּרילינג.

פאַרגינען ניט מענטשן די הינט זייער שפּיל
און טרײַבן אַוועק מיט אַ פּריקרען געפּיל
אין פּרילינג.

דערנאָך שלעפּן מענטשן אין ערגעץ אַוועק
הינטעלעך שטומע,
יאַמערן עלנט די הינט
מיטן אַנקום פון זומער.

פרעמדע ערטער

פרעמדע ערטער
זינען גלנזכגילטיק און קאלט.
דו קאנסט אין זיי קיין טרייסט-וואָרט
ניט געפינען.
זיי ווייזן דיר אַ ווינטיקן באַגינען
און אַ פאַרגלאַזטן טאַג.

אויף יעדן ראַג
אַ שילד צו פרעמדע ערטער.
אַ רגע בלינבסטו אין דער לופטן
הענגען.
ביז ס'עפענען אַ טיר
דיר
דינע ווערטער.

לטובת אַ וואָלף

ס'קומט ניט דעם וואָלף
בלבולים פאַרציניטיקע ;
ס'איז הונגער
די איינציקע סיבה
וואָס טרייבט
אַז דער וואָלף
זאָל פאַרצוקן.
אַפילו אין תהומיקן הונגער
אַ וואָלף
וועט זיין ביסן באַקוקן.
טאַמער איז גאַנץ
אַן אַ פּגם
גאַטס יצירה —
וועט דער וואָלף
קיין מאָל ניט רירן.
און אויסער דעם
ווייס מען גענוי :
דער געוואָי פון אַ וואָלף
איז זיין בענטשן,
בשעת
ער ווערט ניצול
און מינדט אויס
אַ מענטשן.

אַן אַוונטיקע פאַר

דאָס ראַזע יוגנט־קלייד
האַט ניט געפאַסט צו ווינסע האַר
און אויך דער זומער איז פון בליק אַנטלאָפן ;
אַן אַוונטיקע פאַר
האַט אויף אַ פרעמדער גאַס
מיט געלע בלעטער
זיך צונויפגעטראַפן.
אַ שמייכל דין
בנים ראַנד פון זון
און גרויע גראַזן.
אַ שמייכל
פון אַן אומבאַהאַלפן קינד,
וואָס האַט זיין שפּילצניג
אַ צעבראַכענעם פאַרלאַזן.

גייען מיר נאָך

גייען מיר נאָך פאַרשלאָסענע טירן
און לאַדנס פאַרהאַקטע מיט ברעטער,
זיי טויכן אַרויס בנים באַרירן
בלזקע בלעטער.

אַהינטער די טירן
איז גאַרניט פאַרענדערט.
אַלטע סימנים ווײַזן און פירן —
כ'דערקען זיי.

פון זיי פירט אַ שטעג
צו לבנהס פאַרביטענעם פנים,
וואו איינציקווייַז ווערן פאַרמעקט
אַלע סימנים.

דער לעצטער קונץ

דער אלטער קונצנמאכער —
מיד.

זיין מוזע איז פארשוונדן,
ווי דורך א פישוף אפגעבליט,
צעשיידט פון יעדן ווונדער.

מיט בלינדע הענט
האָט ער געזוכט
די טויבן, בלוע, רויטע,
נאַר ס'האַבן זינע טרייע פריינד
צו אים זיך ניט פארטרויט מער.

אין אלטן פראַק האָט ער געקניט
צום לעצטן קונץ
אָן טרעמעס.
און צום ערשטן מאָל
אַנטפלעקט
דעם אמת.

סימנים

מיד שרעקט, אז דאָס גראַז זאָל ניט געלן,
דער פלויט זאָל ניט ווערן צעפאלן,
מיד שרעקט, ס'זאָל דער שויב ניט פאַרשטעלן
אַ שפינוועבס פאַר ליכט און פאַר שטראַלן.

איך קען זיי די שטומע סימנים
אין שווינגיקע גאַסן און הויפן,
ווי קעץ מיאַוקען אויס אַ רחמנות
און פאַרוואַגלטע הינט אַנטלויפן.

מיד שרעקן די שטיבער פאַרטונקלט
מיט זאַמד אויף די שוועלן פאַרשאַטן,
מיט גאַניקעס קרום און פאַרזונקען,
ווי ווילדגראַז באַדעקט און פאַרשאַטנט.

איך קען זיי די שטומע סימנים
ווי קאַרטן פון קלוגע ציגננער,
וואָס דעקן דיר אויף דינן פנים
און טרעפן : „ער איז שוין ניט דיננער“...

טעג

פאַראַנען טעג
וואָס לאָזן דײַך אַליין,
נעמען דײַך אַוועק
פון יעדן ברעג זפרון,
און לאָזן גיין פאַרלאָרן.

אין טעג אַזעלכע
בלעבסטו מיטן ווינט
און לאָזט אים רײסן
דײַנע קליידער,
דײַנע הענט
און דײַן אַליין.

אַ שפור וועט ווינט פאַרטראָגן,
ניט לאָזן דײַך פאַרלאָרן גיין.

אין האַרץ פון בוים

אַ זומער-ליד
מיט האַרבסטיקן פייזאַזש,
וואָס מאַכט ניט קילער.
שטילער, אַננגעקלערטער
אין האַרץ פון בוים.

די קאַרע, וואָס איז ווייַס געוואָרן,
דערשרעקט די גראַזן.
דאָס האַבן פּרילינגען
דעם בוים פאַרלאַזן.

שטייט ער גלנצנדיגליטיק
און אויסגעטאַן
פון ליכט און שאַטן,
פייגל שפירן זיין פאַרלענד
און בלייבן
בײַ די סלופעס אויף די דראַטן.

דער קאַמעלעאַן

דער רעגנבויגיקער קאַמעלעאַן
האַט קיין מאָל זינע סודות ניט פאַרטרויט ;
כ'האַב ניט געוואוסט אויף וועמען ווייזט ער אָן
בשעת עס מיניען זיך די פאַרבן פון זיין הויט.

נאָר איין מאָל,
ביי דעם לעצטן זונענרויט —
האַט ער אַנטפלעקט
די פאַרב פון טויט.

א גזר

אָט דער וואָס נעמט אין האַנט אַ זעג
האָט דיר דעם גזר פאַרשריבן,
און ס'איז פון דינע גרינע טעג
אַ דאַרער סוק פאַרבליבן.

אין מיין זכרון גרינט דיין בלאַט
און אותיות אין דיין קאָרע.
און אויך דאָס ליד וואָס האָסט געהאַט
באַקרייזט מיין רינג פון יאָרן.

אַצינד דערנענטערט זיך דאָס האַרץ
צו אַפגעוועלקטע שטראַמען,
ווי ס'ווערט פאַרגעלט און ס'ווערט פאַרדאַרט
אַ בלאַט,
אַ צווינג,
אַ נאַמען.

מיין אלטער קאלענדאר

כ'האב באנייט מיין אלטן קאלענדאר,
אויסגעשטעלט אויף ס'ניי די נעמען,
איז ער קליין געוואָרן, קליין און דאַר
און ווי שווער אין האַנט עס נעמען.

שטייען נעמען אות נאָך אות
ווי פוסטע נעסטן,
באַוואַקסענע מיט גראַז,
פאַרגעסן.

רויזיקע אלינקייט

די רויזן-בלעטער פאלן ביסלעכווייז אראפ
און דעקן צו דעם טיש מיט ראָזן רעגן,
דער טיש ווערט פלוצעם אַ באַקרוינטער
מיט צירונג פון פאַרכישופטן פאַרמעגן.

אַ שיינע שטאַרבט די רויז. און מיט איר שיינקייט
באַפוצט זי אַלע שרעקן פאַרן טויט.
אין צימער בלנבט אַ רויזיקע אלינקייט,
וואָס טריפט אין זון אַריין
מיט לעצטן רויט.

נאַכטיקע בלומען

אַ פרוי באַגיסט ביי נאַכט די בלומען
און ווייס ניט, אַז אַליין זי וועלקט.
ווען זי וואַלט פון דער בלום גענומען
אַ טראַפן בלוי, אַ פינטל געל —
וואַלט איר אין וועג באַגריסט אַ פויגל
און ס'וואַלט דער ווינט צו איר געלאַכט.
אַ פרוי באַגיסט די לעצטע בלומען
און פאַרגעסט, אַז ס'איז שוין נאַכט.

דער ברעג

אין גרויסן טיפן ים,
ווי ס'נעסטן זונען,
האָב איך אַ בלייכן גראַם
און גאַרניט מער געפונען.

ס'איז אפשר ווייל דער ברעג
איז טרעריקער און טיפער,
און אָן אַ שיעור אין אים
זינקען שיפן.

די פארמולעס

כ'האָב מורא,
אַז די פארמולעס פרעציזע,
די געדאַנקען ליניאַרע,
זאַלן ניט דאָס ליד אַ ביס טאַן
און פאַרנאַרן ;
אַפנאַרן דעם פינער־שטראַם
אורקוואַליקן,
דעם ברום
דעם שטראַליקן,
און פאַרנאַרן מיד מיט זיי
אין אַרכיווישן מוזיי.

דאָרט וועט אינשלאַפן
די מוזע ווי אַ מומיע.
קלאַנגען עלעקטראַנישע
אַהינצו וועלן קומען,
האַפּסלען איבער איר
אין קאַלטע עטער־זאַלן
און —
גיין פאַרפאַלן.

אַן אַנשפּאַר

פּוּדן גרויע וואָר
האַבן זיך אַן אַנשפּאַר געפּונען
אויף אַ דינעם קוסט
מיט בלומען.

און זע, ווי ס'קאַן
אַזאַ מין דינקייט
מיט ראַז און גרינקייט
אַן אַנשפּאַר זיין
פאַר גרויער וואָר
און האַלטן זי
ביז גאַר,
ביז גאַר.

גליווערעמלעך אין גראַז

דערמאָן ניט די פּינערלעך גרינע,
דאָס זינען פּאַרטליעטע אותיות,
זיי טראָגן גערייד ווי רוזנען
און וואָס זיי דערציילן, דו וויסט עס.

די גריניקע לויכטן אין טונקל
און לעשן זיך אויס אין באַגינען,
זיי גליען אין גראַזן פּאַרזונקען —
די שפורן פאַר דיר צו געפינען.

אין מיר זייער שריפט וואָס איז ברעניק
און כ'קאָן ניט דאָס פּינער פּאַרלעשן.
אין דעם אפשר גליט ווידערשפעניק
די מורא פון ווערן פּאַרגעסן.

וועט קומען אַ וואָרט

אַז ווערטער אַנטרינען
בלעבן די וואָרצלען
גרוי און פאַרעקשנט,
וואָרטן פאַרקניפטע
בנים טויער פון ליפן.

- מאָרגן באַגינען וועט קומען אַ וואָרט —
אַ פויגל פון ווינטן.
- מאָרגן באַגינען וועט קומען אַ וואָרט —
אין רעגן געלעטערט.

- און טריפן מיט רעגן
פרישקייט אין מויל.
- און איד וועל ניט פרעגן — —
זיסקייט און גרויל.

פון אלץ

דער אורשטאם
פון נעכטן ביז היינט
איז אַ ליד,
און אלץ, וואָס דו ברענגסט
ווי צעשניטענעם ברויט,
איז אַ ליד ;
שיימעס וואָס שאַרכן פאַרלאָרן
און פרעמד ;
פנימער אומעט
וואָס גייען צום טויט ;
וועלדער פאַרוויסט —
ניטאָ אַזאַ וואָרט
וואָס אַנטפלעקט זיך אומזיסט.
איך שייל דאָס שאַלעכץ אַוועק
און ס'בלויבט דער דימענט —
אַ ליד.

*

וואַרף אַוועק די מיינונגען „אַז ווערטער שוין באַנאַלע“,
פאַראַנען רגעס ווען אַ וואַרט איז פינקטלעך און פרעצזי,
בשעת ער זאָגט אַזוינס וואָס ס'ווייסן אַלע.

אַיעדער מוז דערוויסן זיך אַליין
דעם פּייער־קרייז פון אַפּגערעדטע ווערטער.

צום ערשטן מאָל וואַנדער איך און גיי
וון גאָט איז שוין אַוודאי
אויסגעווען אין אַלע ערטער.

אַמאָליקע זאַכן

די זעלבע אַמאָליקע זאַכן
צעשטעל איך אויף אַנדערע ערטער
און זייערע היימישע נעמען
רוף איך מיט אַנדערע ווערטער.

קוקן זיי פרעמד און פאַרלאָרן
ווייסן ניט וואָס בין איך אויסן,
זיי טוען זיך אויס פון די יאָרן
און שטויבן אַראָפּ די פאַרויסן.

געדולדיק זיי וואַרצלען און וואַכן
אויף זייערע היימישע ערטער,
און ענטפערן ווי אויף להכעיס
מיט אַלע אַמאָליקע ווערטער.

מאָדערן

דער בוים איז אַממערסטן מאָדערן,
ער בײַט זײַנע קלײדער און האָר
און זײַנגט זײַנע אָדעס, אַז הערן
זאָל יעטוועדער טאָג און יאָר.

דער בוים איז אויף בײַטן אַ „מבין“
אויף „אַנדערש“, אויף „ניט ווי אַמאָל“,
עס בײַט זיך אויף אים ווי אויף הייוון
קאָליר און שאַטן און קול.

ווייזט אויס, אַז די אמתע מאָדע,
וואָס ענדערט אַזוי אין געשטאַלט,
איז די, וואָס קומט באַלאַדן
מיט יונגינקע שפּראַצן און — אַלט.

דינע לידער

אַ ווייטער, ווייטער שליאָך
און דינע לידער.
און שטערן זיינען וואָך
אין אַלע גלידער.

מיט דיין ליד איך וואָלט
אַ בוים געגלעט לבנהיק
און ווי אַ בין איך וואָלט
פון ליד געבלומט דעם האַניק.

*

לייען איך אַרזן אין דינע שורות
און געפין דאָרט יענעם שפרוך,
ווערן וואָר די ניסימדיקע גבורות
און אַ ליבשאַפט נעמט מיך דורך.

ס'בלייבן טיפקייטן פון ימען ניט פאַרענדערט,
אויך ווען אַפּשטראַם דויערט אָן אַ סוף,
אין יענע טיפקייטן געבאַרן זיך לעגענדעס,
וואָס בראשית האַט פאַרזאָגט: פי טוב.

א תפילה

זע, די ווינסע האָר בנים דיכטער,
די פאַרקראַמפטע פינגער.
איז דאָס יושרדיק און ריכטיק
טאָן אַזוי דעם דיכטער?

הער, ווי ס'חלומען צו דיר
דעם ווינסן דיכטערס סטראַפּן.
זע, ווי איינזאַם ס'היט דער דיכטער
די ניגונים.
ניט פאַרשטיל זיין הייסע שורה —
ניט פאַרוויסט זיין ברונעם.

צו לייוויקן

נאָך איידער כ'האַב געוויסט דנין יאַרצייט,
אַ שורה פון מיין ליד האָט זיך פאַרבענקט
און מיטגעגאַנגען
מיט דיר, אין דנין פאַרשנייטן וועג.
די שורה האָט געוואָלט צו דיר דערלאַנגען.

די שעהען קלענבן זיך צונויף.
ס'איז באַלד דער טאַג פאַרגאַנגען.
און דנין געבאַט,
אַז איינער זאָל דעם צווייטן זיין געטרניער —
איז אננגעהילט
ווי דו,
אין ווייטן פניער.

ביינזער אין דעגן

*

מיט דיר בין איך רויק און נאָענט
און כ'דאַרף ניט באַהאַלטן קיין ווערטער,
ווי בלעטער אין זוניקער קרוין
פאַראַנקערט צו זייערע ערטער.

מיט דיר בין איך דורכויס מיט זיך
פאַרוואַרצלט צום שטראַמיקן ווונדער,
וואָס נעסטיקט אין טראַפנס פון ליכט
אַפילו ביים ווערן פאַרשווינדן.

מיט דיר איז דער טאָג ניט צעשיידט,
ניט באַזונדער דער היינט און דער נעכטן,
אַנסאָפיקע גרינקייט באַקליידט
און דו ביסט דער אייביקער וועכטער.

מיטן ערשטן רעגן

מיר האָבן ביידע זיך פאַרענדערט
אין אומגעציילטע פרטים,
אַזוי פיל גרינקייט אונדזערע
איז שוין פון לאַנג צעטראָטן.

און אויף דײַן וואַלדיק שמאַלן שטעג,
פאַרשפרייט מיט נאָדל־בלעטער,
איז אונטער אונדזער טראָט פאַרדעקט
דאָס פרעגן און דער שפעטער.

מיר האָבן שוין פון לאַנג געוואוסט
ווי אויפנעמען באַשיידן
אַיעדן מאַרגן וואָס באַגריסט
די גרויקייט פון אונדז ביידן.

*

ס'רעגנט אין טײַך
און ס'קושן זיך ווינטיקע טראָפנס.
אפשר וועט מיטנעמען מיך
יענער רעגן.
אפשר צוקאָפנס
וועט זוניקער ווערן
אַזוי ווי ס'געשעט
בעת אַ זון מיט אַ רעגן.

ס'רעגנט אין טינד
און מענטשן פאַרמאַכן די פענצטער.
אפשר זאָל איך לאָזן אָפּן
אַ שניבל אַ קלענסטע —
דורך איר
זאָל דער רעגן אַ קוש טאָן
מיין בליק מיט אַ טראָפּן.
אפשר וועט זוניקער ווערן
צוקאַפּנס.

*

די מוראַשקע פון מיין געמיט,
וואָס זאַמלט איר פאַרמעגן,
פאַרלירט אין אנלעניש דאָס ליד —
אַט קומט אַ רעגן.

די מוראַשקע פון מיין געמיט
נידערט ביז די דנאַען וואַלד
און נעמט דאָס ליד
צוריק ביגוואַלד
דורך זון און רעגן.

פרינד

אַ מענטש מיט אַ בוים זינען פרינד פון פאַרציטן,
אַפילו אַז דורות פאַר ביידן זיך בניטן,
וועלקט ניט, גייט ניט די פרינדשאַפט פאַרבני,
זי בליט ווי דער בוים פון דאָס נני.

דעם מענטש ציט צום בוים, צו זיין ווונדער דעם גרינעם,
ער זוכט צו דער גרינקייט דעם וואַרצל געפינען.
פאַראַן אפשר ערגעץ אין בוים דער באַשייד
פון ווידערבאַננונג פון פרייד.

אייקאליפטן

די אייקאליפטן-ביימער האָבן
אויסגעטריקנט גאָר דעם זומפּ
און ניט פאַרבליבן איז קיין טראָפּן וואַסער.
איצט שטייען זיי דאָרשטיק, אַלט און יונג,
און זוכן טרייסט אין אָוונט-שנין אין בלאַסער.

דער אָוונט ברענגט זיי בלויז אַ קאַלטן שטראַל
און קאָן דעם דאָרשט אין זיי ניט שטילן.
אין חלום זעט דער אייקאליפטן-בוים אַ קוואַל
ווי ס'ציט זיין נאַקעט האַרץ
די טראָפּנס צו דערפילן.

שווערקייט אין הענט

כ'האָב ליב די שווערקייט וואָס אין הענט
בעת באַהעפטונג מיט דער ערד.
אומגעלומפערט שאַרסטיק רוי
ווי גאַפלען פון אַ ווידלע שאַרף,
און דאַן מיר דוכט, איך הער אין זיי
ניגונים פון אַ האַרף.

דאָס זינגען פינגער ניט געצוימט
ווי זונען־סטרוגעס וואַך־פאַרקלערט,
און מידערהייט אַנטפלעקן זיי
דעם גרינסטן ניגון פון דער ערד.

די שענסטע זאך

די שענסטע זאך, וואָס כ'האַב געזען באַגינען:
ווי ס'קושט אַ זשוקעלע אַ בלאַט אַ גרינעם.
און איך האָב פון אַ ווינקל זיי באַטראַכט, די ביידע,
וואָס איך פאַרשטיי ניט זייער שפראַך און זייער ריידן,
און כ'האַב מיין גאַרן ייחוס מיט הכנעה
אַוועקגעלייגט פאַר זייער געטלעכער הנאה.

*

כ'האַב ליב דעם פרימאַרגן
אין שטוב
אין קיך,
נאַענט בניס טיש,
ריידן צו אים
ווי צו איינעם
וואָס הערט
מינע פּרזיקע רייד
אויף טונקעלער ערד.

כ'האַב ליב צו דערפילן
אַן אַנשפאַר אין טיש,
וואָס זאַפט מינע נאַכטיקע טראַכטונגען אין
און נעמט מיך אין וועלדער-זכרון אַרײַן.

א פלאטערלס טאָג

דו פרעגסט
ווי לאַנג
קאָן אַ פלאטערל לעבן?
אַ טאָג,
אַ מעת־לעת
צי אַ נאַכט,
ווער ווייס?
אפשר גאָר שפילט עס
אַ פלאטערדיק שפיל
קאָליריק, פאַרווונדערט, —
ס'איז אפשר אַ פלאטערלס טאָג —
אַ יאָרהונדערט?

אַ מילגרוים

אַ מילגרוים.

זיין זאַפטיקע שפראַך
משלים און קלוגשאַפט אַ סך,
חכמה און טרייסט און באַגערן.
דער מילגרוים אַוודאי ווייס,
אַז אַלץ
ווייל פאַרשטענדלעכער ווערן.

אַיעדער, וואָס טרינקט פון זיין וויין
ווערט ניט קיין שיפור,
אַ העלקייט דערזעט ער, אַ שנין,
וואָס ווייזט אים דעם עיקר.

אַלטע פעדעם

דורך די טעג, די יונגע טעג
ציען אַלטע פעדעם.
און ס'דערציילן זיך די מעשיות
איבער און אַריבער.
זיי געדענקען שוין ניט ווען
האַט מען זיי דערציילט.
האַרכן זיי אין זיך אַרײַן,
ווילן זיך דערמאַנען.
ציען זיך אַדורך די טעג
שפּאַגל-אַלטע פעדעם.
רופט מען זיי: די יונגע טעג —
אלה ימי קדם.

אין מידבר

און בליבסטו אליין מיטן מידבר —
זון, זאמד און שטיין,
ווערסטו הארטער און מילדער
און אנדערש מיט זיך אליין.

אין שטייניקער רו פון פעלדזן
טוט דיין בליק זיך אַ ברי,
און זעסט ווי ס'נעמען צעשמעלצן
די קלייניקע שעהען פון הי.

אַן ענדלאַזער פעלדז אַ צעגליטער
ווייזט דיר אַ שטעג צו גיין,
ווי טונקעלע שטילע גראַניטער
שלנפן אויך דיך ווי אַ שטיין.

אין וועג

עס וועלן צווינגן מיך באַרירן אין געאניל
און איד וועל זען דעם בוים — אַ ווינטן זעגל,
איד וועל פאַרבנילויפן
און מינל נאָך מינל
זיך אומקערן צום בוים
ווי עולה־רגל.

אין מינן געפעק, מיט גרויקייטן אַן אויסגעפילטער,
וועט תמיד הוידען זיך אַן אַפגעהיטער אַרט,
ווי צווישן אַלע ענגשאַפטן
וועט ציטערן אַ שטילקייט
אַן אַפגעזונדערטע —
אַן אַנדער וואַרט.

אַנטרינען וועלן גאָר די רייד די הילכיקע,
אַט די, וואָס זיי צעשטויבן זיך
אין ראַד־פאַרמעסט;
און ס'וועלן אויפטויכן ווערטער בילכערע,
וואָס פאַלן צו די ליפן צו
ווי קוים דערוואַרטע געסט.

א י נ ה א ל ט

מיט אייערע נעמען

7	.	.	.	.	.	.	.	אז מענטשן .
8	.	.	.	.	.	.	.	מיט אייערע נעמען א-ד .
12	.	.	.	.	.	.	.	אבלות .
13	.	.	.	.	.	.	.	לזכר סאשא .
16	.	.	.	.	.	.	.	א תלמיד .
17	.	.	.	.	.	.	.	ביים פותל .
18	.	.	.	.	.	.	.	אין אונט .
19	.	.	.	.	.	.	.	מיון לערערין ריווע .
21	.	.	.	.	.	.	.	א מעשהלע אין אונט .
22	.	.	.	.	.	.	.	אונדזער אות .
23	.	.	.	.	.	.	.	איין ראד .

רויזיקע אליינקייט

27	.	.	.	.	.	.	.	דער ליימענער בארג .
28	.	.	.	.	.	.	.	וועגן ניט-וויסן .
29	.	.	.	.	.	.	.	א שטיין .
30	.	.	.	.	.	.	.	* ס'איז אונטיק קאלט .
31	.	.	.	.	.	.	.	בייער פרימארגן .
32	.	.	.	.	.	.	.	צו א שילדקרעט .
33	.	.	.	.	.	.	.	אומעטיקער רעגן .
34	.	.	.	.	.	.	.	צוקאפנס ביים ים .
35	.	.	.	.	.	.	.	עלנט פון הינט .
36	.	.	.	.	.	.	.	פרעמדע ערטער .
37	.	.	.	.	.	.	.	לטובת א וואלף .
38	.	.	.	.	.	.	.	אן אונטיקע פאָר .
39	.	.	.	.	.	.	.	גייען מיר נאָך .
40	.	.	.	.	.	.	.	דער לעצטער קונץ .
41	.	.	.	.	.	.	.	סימנים .
42	.	.	.	.	.	.	.	טעג .
43	.	.	.	.	.	.	.	אין האַרץ פון בוים .
44	.	.	.	.	.	.	.	דער קאמעלעאן .
45	.	.	.	.	.	.	.	א גזר .

46	.	.	.	.	.	.	מיינן אַלטער קאַלענדאַר .
47	.	.	.	.	.	.	רויזיקע אַליינקייט .
48	.	.	.	.	.	.	נאַכטיקע בלומען .
49	.	.	.	.	.	.	דער ברעג .
50	.	.	.	.	.	.	די פאַרמולעס .
51	.	.	.	.	.	.	אַן אַנשפּאַר .
52	.	.	.	.	.	.	גליווערעמלעך אין גראַז .
53	.	.	.	.	.	.	וועט קומען אַ וואַרט .
54	.	.	.	.	.	.	פון אַלץ .
55	.	.	.	.	.	.	* וואַרף אַוועק די מיינונגען .
56	.	.	.	.	.	.	אַמאָליקע זאַכן .
57	.	.	.	.	.	.	מאַדערן .
58	.	.	.	.	.	.	דיינע לידער .
59	.	.	.	.	.	.	אַ תּפּילה .
60	.	.	.	.	.	.	צו לייוויקן .

ביימער אין רעגן

63	.	.	.	.	.	.	* מיט דיר בין איך רויק .
64	.	.	.	.	.	.	מיטן ערשטן רעגן .
66	.	.	.	.	.	.	פריינד .
67	.	.	.	.	.	.	אייקאליפטן .
68	.	.	.	.	.	.	שווערקייט אין הענט .
69	.	.	.	.	.	.	די שענסטע זאך .
70	.	.	.	.	.	.	אַ פּלאַטערלס טאַג .
71	.	.	.	.	.	.	אַ מילגרוים .
72	.	.	.	.	.	.	אַלטע פעדעם .
73	.	.	.	.	.	.	אין מידבר .
74	.	.	.	.	.	.	אין וועג .

ביכער פון רבקה באַסמאַן :

טויבן בניס ברונעם

לידער

פאַרלאַג י. ל. פּרין, תל-אביב, 1959

•

בלעטער פון וועגן

לידער

פאַרלאַג „ישראל-בוך“, תל-אביב, 1967

פאַרלאַג „ישראל-בוך“

אריה שמרי / וואַרצלען

אַנטאָלאָגיע פון ייִדיש־שאַפֿן אין ישראל

ישעיהו שפיגל / פלאַמען פון דער ערד

ראַמאַן

רחל פישמאַן / דערנער נאַכן רעגן

לידער

מאַרגאַרעט לאַרקין / די זעקס טעג פון יד מרדכי

ייִדיש — ד. שטאַקפּיש

רפאל מאַהלער / היסטאָריקער און וועגווייַזער

עסייען

רבקה באַסמאַן / בלעטער פון וועגן

לידער

ריקודה פּאָטאַש / אין געסלעך פון ירושלים

דערציילונגען

יעקב צבי שאַרגעל / זוניקע שוועלן

לידער

משה שולשטיין / איבער די דעכער פון פאַריז

דערציילונגען

אריה שמרי / דאָס ייִנגל פון דיזשאַן

פּאָעמע

רפאל מאַהלער / ספר סאַנץ

היסטאָרישע מאַנאָגראַפּיעס, זכרונות און גביות־עדות

משה גראַסמאַן / שטויב און אייביקייט

דערציילונגען און מיניאַטורן

אריה שמרי / געזאנגען אין שניער
לידער און פאעמעס

מנוחה ראם / ארום דער ווערבע
דערציילונגען

משה זאלצמאן / ...און מען האט מיך רעהאביליטירט
איבערלעבונגען פון א יידישן קאמוניסט אין ראטנפארבאנד

אברהם שלאנסקי / לידער
אפקלייב פון א. שלאנסקי פאעטישער שאפונג
יידיש — משה יונגמאן

משה גראַס־צימערמאַן / דאָס וואָרט וואָס מיר שרײַבן
עסייען און פראפילן

רבקה באַסמאַן / ליכטיקע שטיינער
לידער